(27) No. of printed pages: 05

SARDAR PATEL UNIVERSITY
TY BA V Semester Examination
Wednesday, 5 December 2012
10.30 am - 1.30 pm
UA05EHIS23 : HISTORY : INDIAN HISTORY - PART -1

કુલ ગુણઃ ૭૦

સૂચનાઃ(૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તવહીમાં પૂરા વાકયમાં લખો.

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (૧૮)

(૧) સિંધુ સંસ્કૃતિનું હરપ્પા ઉપરાંત બીજું સૌથી વધુ જાણીતું કેન્દ્ર ...... હતું.
(મોહેં-જો-દડો, ઝૂકર, ચાન્હુદડો, શાહીતુંપ)

(૨) હરપ્પા ....નદીના કિનારે વિકસેલું હતું.
(સરસ્વતી, રાવી, ચિનાબ, સતાલજ)

(૩) સિંધુ સંસ્કૃતિના સર્જકો મોટે ભાગે .... હતાં.
(આર્યો , દ્રવિડો, મોંગોલિયન, આરબો)

(૪) લોથલ .... અખાતના કિનારે વસેલું હતુ.
(કચ્છ, ખંભાત, સુરત, દીવ)

(૫) ભારતનું એક અતિ પ્રાચીન નામ .... હતું.
(સિંધુ દેશ, દ્રવિડ દેશ, બહ્મર્ષિદેશ, સારસ્વત દેશ)

(૬) આર્યોના સૌથી પ્રાચીન વેદ .... છે.
(સામવેદ, યર્જુવેદ, અર્થવેદ, ઋગવેદ)

(૭) મહાભારતની મૂળ રચના .... કરી હતી.
(કણાદ, અત્રિ, વેદ વ્યાસ, શ્રીકૃષ્ણ)

(૮) જૈન ધર્મ ગ્રંથનું સાહિત્ય .... નામે ઓળખાય છે.
(ત્રિપિટક, જાતક, આગમ, અવેસ્તા)

(૯) સિધ્ધાર્થે .... સ્થળે ઉગ્ર તપશ્ચર્યા આદરી હતી.
(ઉરુવેલા, લુમ્બિનીવન, જેતવન, ત્રણમાંથી કોઇ નહીં)

(૧૦)....... વંશના રાજાઓ પોતાને 'પરમ ભાગવત' તરીકે ઓળખાવતા હતા.
(મોર્ય, કુષાણ, ગુપ્ત, શુંગ)

(૧૧) .... રાજાએ બાહ્મણધર્મના વિકાસમાં અનુમૌર્યકાળમાં સૌથી વધુ પ્રદાન કર્યું હતું.
(સાંપ્રતિ, શિશુનાગ, પુષ્યમિત્ર, બિંદુસાર)

(૧૨) મૌર્ય વહીવટીતંત્રમાં સૌથી નાનું એકમ .... હતું.
(નગર, પાટનગર, ગ્રામ, પ્રાંત)

(૧૩) ભારતમાં મૌર્ય વંશની સ્થાપના .... એ કરી હતી.
(અશોક, ચંદ્રગુપ્ત, સાંપ્રતિ, પુષ્યમિત્ર)

(૧૪) ગુજરાતનો સર્વ પ્રથમ મુસ્લિમ સુબો .... હતો.
(દરિયાખાન, અલ્પખાન, ઉલુગખાન, તાજુદીનઝફર)

(૧૫) .... બાદશાહનું અવસાન પુસ્તકાલયની સીડી પરથી પડી જતાં થયું હતું.
(બાબર, હુમાયુ, અકબર, જહાંગીર)

(૧૬) ઈ.સ. ૧૫૬૦થી ઈ.સ.૧૫૬૨ સુધીના દિલ્હીનું મુઘલશાસન ઈતિહાસમાં .... શાસન તરીકે ઓળખાય છે.

(ત્રાસના, લોહિયાળ, નિષ્ક્રિય, સ્ત્રીયા)

(૧૭) શિવાજીનો રાજ્યાભિષેક .... ના કિલ્લામાં થયો હતો.

(તોરણા, સિંહગઢ, રાયગઢ, માનગઢ)

(૧૮) .... મરાઠા વિગ્રહને અંતે મરાઠાઓને અંગ્રેજોની સહાયકારી યોજના સ્વીકારવી પડી હતી.

(પહેલો, બીજો, ત્રીજો, ચોથો)

પ્ર.૨ નીચેના પ્રશ્નોના સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (૧૭)

(૧) નીચેનામાંથી કોની પૂજા સિંધુ સંસ્કૃતિની દેન ગણાય છે.

(ક) શિવપૂજા (ગ) નાગપૂજા
(ખ) શકિત પૂજા (ઘ) ઉપરોકત ત્રણે

(૨) કોને 'વેદાંત' કહે છે ?

(ક) ઉપવેદો (ગ) ઉપનિષદો
(ખ) દર્શનગ્રંથો (ઘ) સૂત્રગ્રંથો

(૩) નાલંદા વિદ્યાપીઠ હાલના કયા રાજયમાં આવેલી હતી ?

(ક) બિહાર (ગ) પશ્ચિમી બંગાળા
(ખ) આંધ્ર (ઘ) ઓરિસ્સા

(૪) સારનાથનો શિલાસ્તંભ કયા રાજયમાં આવેલો છે ?

(ક) ઉત્તર પ્રદેશ (ગ) પ. બંગાળા
(ખ) બિહાર (ઘ) ઓરિસ્સા

(૫) ચંદ્રગુપ્ત અને અન્ય મૌર્ય રાજાઓના સમયમાં ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્રનું પાટનગર કયું હતું ?

(ક) પાટણ (ગ) ગિરિનગર
(ખ) ભુજ (ઘ) માન્યખેટ

(૬) કયો ગુપ્ત રાજા સંગીતજ્ઞ હોવાનો પુરાવો વીણાવાદન કરતા તેના સિક્કાઓ પરથી મળે છે ?

(ક) ચંદ્રગુપ્ત-૧ લો (ગ) શ્રીગુપ્ત
(ખ) સ્કંદગુપ્ત (ઘ) સમુદ્રગુપ્ત

(૭) આરંભમાં વિહારસ્વરૂપ નાલંદાની સુપ્રસિધ્ધ પ્રાચીન વિદ્યાપીઠ કયા ગુપ્ત રાજાના સમયમાં બંધાઈ હતી ?

(ક) ચંદ્રગુપ્ત બીજો (ગ) કુમાર ગુપ્ત
(ખ) સમુદ્ર ગુપ્ત (ઘ) ચંદ્રગુપ્ત પહલો

(૮) 'પંચતંત્ર' નામે લોક વાર્તાઓ કોણે લખી છે ?

(ક) વિષ્ણુ શર્મા (ગ) નારાયણ પંડિત
(ખ) વામન પંડિત (ઘ) મમ્મટ

(૯) અશોકે કોતરાવેલ ગિરનાર શિલાલેખ શોધી કાઢનાર વિદ્વાન કોણ હતા ?

(ક) એચ. જી. વેલ્સ (ગ) વિન્સેન્ટ સ્મિથ
(ખ) ટૉડ (ઘ) શેલિન્સ

(૧૦)સમ્રાટ હર્ષ કયા વંશનો રાજા હતો ?

(ક) મૉર્ય (ગ) વર્ધન
(ખ) ગુપ્ત (ઘ) પુષ્યભૂતિ

(૧૧) કયા રાજાને 'પ્રતાપી પિતાનો પ્રતાપી પુત્ર' કહે છે ?

(ક) આદિત્ય પહેલો (ગ) આદિત્ય બીજો

(ખ) રાજેન્દ્ર પહેલો (ઘ) રાજેન્દ્ર બીજો

(૧૨) ચાવડા વંશનો સ્થાપક કોણ હતો ?

(ક) જય શિખરી (ગ) મૂળરાજ

(ખ) વનરાજ (ઘ) સામંતસિંહ

(૧૩) સહસ્ત્રલિંગ સરોવર-પાટણનું કોણે બંધાવ્યું હતું ?

(ક) ભીમદેવ પહેલો (ગ) સિધ્ધરાજ

(ખ) ભીમદેવ બીજો (ઘ) કુમારપાળ

(૧૪) 'પ્રબંધ ચિંતામણી' નામે ઐતિહાસિક કાવ્યગ્રંથની રચના કોણે કરેલી છે ?

(ક) મેરુતુંગાચાર્ય (ગ) જયસિંહ સૂરિ

(ખ) હેમચંદ્રાચાર્ય (ઘ) પ્રબંધદત્ત

(૧૫) શંકરાચાર્યની પહેલાં નીચેનામાંથી કોણે બૌધ્ધધર્મનું ખંડન કરી હિંદુ ધર્મનો પ્રચાર કર્યો હતો ?

(ક) સ્વામી રામતીર્થ (ગ) કુમારિલ ભટ્ટ

(ખ) ચૈત્નય મહાપ્રભુ (ઘ) મધ્વાચાર્ય

(૧૬) કોર્ણાકના સૂર્ય મંદિરનો આકાર કેવો છે ?

(ક) ધનુષ્યાકાર (ગ) પિરામીડ આકાર

(ખ) રથ આકાર (ઘ) શિખર આકાર

(૧૭) ખજૂરાહોનાં મંદિરો હાલના કયા રાજયમાં આવેલા છે ?

(ક) છત્તીસગઢ (ગ) મહારાષ્ટ્ર

(ખ) મધ્ય પ્રદેશ (ઘ) ઉત્તર પ્રદેશ

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (૧૭)

(૧) મહમૂદ ગઝનીના આક્રમણથી ભારતમાં કયા ધર્મનો સંપૂર્ણ નાશ થઇ ગયો હતો ?

(ક) હિંદુ (ગ) જૈન

(ખ) બૌધ્ધ (ઘ) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં

(૨) મુહંમદ ઘોરી અને પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ વચ્ચે થયેલું યુધ્ધ કયા નામે ઓળખાય છે ?

(ક) ચૌસાનું યુધ્ધ (ગ) તરાઇનું યુધ્ધ

(ખ) કલિંજરનું યુધ્ધ (ઘ) નગરકોટનું યુધ્ધ

(૩) પૃથ્વીરાજ ચૌહાણના રાજયનું પાટનગર કયું હતું ?

(ક) અજમેર (ગ) થાણેશ્વર

(ખ) જયપુર (ઘ) ઉજજૈન

(૪) કયા મુસ્લિમ સરદારે નાલંદા અને વિક્રમશીલા વિદ્યાપીઠનો નાશ કર્યો હતો ?

(ક) મલેક કાફૂર (ગ) બખિત્યાર ખલજી

(ખ) ચંગીઝ ખાન (ઘ) મહંમદ-બિન-કાસિમ

(૫) કુત્બુદ્દીન ઐબકે દિલ્હીમાં કયા રાજવંશની સ્થાપના કરી હતી ?

(ક) ખલજીવંશ (ગ) સૈયદ વંશ

(ખ) લોદી વંશ (ઘ) ગુલામ વંશ

(૬) રઝિયા સુલતાના કોની પુત્રી હતી ?

(ક) કુત્બુદ્દીન ઐબક (ગ) બલ્બન

(ખ) ઈલ્તુત્મિશ (ઘ) શિહાબુદ્દીન ઘોરી

(૭) ખલજી વંશની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?

(ક) અલાઉદ્દીન (ગ) જલાલુદ્દીન ફિરોઝ

(ખ) કૈકોબાદ (ઘ) ઉલુઘખાન

(૮) મુહંમદ તઘલકનું મૂળ નામ શું હતું ?

(ક) કૈકોબાદ (ગ) બહાઉદ્દીન

(ખ) જોનાખાન (ઘ) મુબારક શાહ

(૯) દિલ્હી સલ્તનતનો છેલ્લો સુલતાન કોણ હતો ?

(ક) મોહમ્મદ શાહ (ગ) દોલતખાન લોદી

(ખ) ઈબ્રાહીમ લોદી (ઘ) સિકંદર લોદી

(૧૦) અમીર ખુસરો દિલ્હી સલ્તનતના કેટલા સુલતાનનો દરબારી કવિ હતો ?

(ક) બે (ગ) સાત

(ખ) ચાર (ઘ) આઠ

(૧૧) 'તારીખ-એ-ફિરોજશાહી'નામે ગ્રંથની રચના કોણે કરી હતી ?

(ક) ઈબ્નબતૂતા (ગ) ઝિયાઉદ્દીન બરની

(ખ) અલબેરૂની (ઘ) એલેક ઝાન્ડર

(૧૨) દિલ્હી સલ્તનતના પતનમાં કયા વિદેશીના આક્રમણે અગત્યનો ભાગ ભજવ્યો હતો ?

(ક) તિમૂર લંગ (ગ) અહમદશાહ અબ્દાલી

(ખ) નાદિર શાહ (ઘ) એલેક ઝાન્ડર

(૧૩) વિજયનગર રાજયની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?

(ક) વિદ્યારણ્ય-સાયણાચાર્ય (ગ) હસન-ગંગુ

(ખ) હરિહર-બુક્કા (ઘ) રાજારાય-દેવરાય

(૧૪) વિજયનગર સામ્રાજયના કયા રાજાની ગણના ભારતના મહાન શાસકોમાં થાય છે ?

(ક) રાજારાય (ગ) હરિહર

(ખ) વીર નરસિંહ (ઘ) કૃષ્ણ દેવરાય

(૧૫) મહમદ બંગડાના સમયમાં કયું શહેર ઘોડાના સોદાગરોનું અગત્યનું મથક બન્યું હતું ?

(ક) સુરત (ગ) ખંભાત

(ખ) અમદાવાદ (ઘ) દીવ

(૧૬) દિલ્હીના કયા શાસકે તેના સામ્રાજયના ૪૭ જેટલા વિભાગો પાડયા હતા ?

(ક) બાબર (ગ) શાહજહાં

(ખ) અકબર (ઘ) શેરશાહ

(૧૭) શિવાજીના ગુરૂ કોણ હતા ?

(ક) દાદા કોંડદેવ (ગ) સ્વામીનામદેવ

(ખ) સ્વામી રામદાસ (ઘ) સંત જ્ઞાનેશ્વર

પ્ર.૪ નીચે આપેલા ‘A’ અને ‘B’ વિભાગમાંથી સાચા વિકલ્પ શોધી જોડકાં જોડો.

(ક) (૦૬)

A		B
(૧) ઈ.સ. ૧૬૬૪	-	હલદીઘાટીનું યુધ્ધ
(૨) ઈ.સ. ૧૫૯૨	-	શિવાજીનો રાજ્યાભિષેક
(૩) ઈ.સ. ૧૫૭૬	-	શાહજહાઁનો જન્મ
(૪) ઈ.સ. ૧૫૫૬	-	મહમૂદ ગઝની સોમનાથથી ચઢાઇ
(૫) ઈ.સ. ૧૦૨૫	-	પૃથ્વીરાજ ચૌહાણની હાર
(૬) ઈ.સ. ૧૧૯૨	-	પાણીપતનું બીજુ યુધ્ધ

(ખ) (૦૬)

A		B
(૧) રાણકી વાવ	-	મહંમદ બેગડો
(૨) તાજ મહાલ	-	વિમલ-વસહિ
(૩) રાણી રૂપમતીની મસ્જિદ	-	રાણી ઉદયમતી
(૪) દેલવાડાના દેરા	-	શાહજહાઁ
(૫) મલાવ તળાવ	-	મૂળરાજ સોલંકી
(૬) રુદ્ર મહાલય	-	મીનળ દેવી

(ગ) (૦૬)

A		B
(૧) શિવાજી	-	મનસબદારી પધ્ધતિ
(૨) અકબર	-	ઇલોરાનું કૈલાસમંદિર
(૩) તાતાર ખાન	-	અષ્ટ પ્રધાન મંડળ
(૪) રાજા કૃષ્ણ પહેલો	-	ગીરનારના શિલાલેખ
(૫) સમ્રાટ અશોક	-	અડાલજની વાવ
(૬) રાણી રૂડાંદીવી	-	ગુજરાતનો સૌ પ્રથમ સુલતાન

@ @ @